

...eus

Palatinus Pomeraniae

Nieszporkowicz Ambrosii: Sacra Illmae ac

Excelsissimae Donhoffianae domus — victimae

SACRA
ILLVSTRISSIMÆ ac INCLYTISSIMÆ
DONHOFFIANÆ
DOMVS,
RELIGIONI, FORTITVDINI, VICTORIÆ, GLORIÆ.
EX APRO GENTILITIO
VICTIMA,

IN

Illustrissimo, & Excellentissimo Domino

D. VLADISLAO DONHOFF,

PALATINO POMERANIÆ,
Post Vienenses Victorias in Austria, ad Cannas
Strigonienses in Pannonia
Contra Tyrannos Orientis
Heroa Fortitudine, vsq; ad supremum Sanguinis,
Vitæq; Libamen Pugnante;
Dum illi Anno 1684. Die 6. Martij,
In Clari Montis Częstochouiensis Basilica, Fratrum Ordinis
S. PAVLI Primi Eremitæ,
Funebris Honor persolueretur,
Ibidemq; in Augusto Donhoffianæ Domûs Sacello illius corporis Exuuiæ condirentur,

EXHIBITA.

Superiorum Permissu,

Per Fratrem AMBROSIVM NIESZPORKOWITZ Ordinis S. Pauli Primi Eremitæ Professum.

CRACOVIÆ,
Ex Officina FRANCISCI CEZARY, S. R. M. Illustris. ac Rndiss. Dni. Episcopi Crac. Ducis Seueriæ, Necnon Schol. Nouoduorsc. Typogr.

STEMMA;
ILLUSTRISSIMÆ DONHOFFIÆ DOMUS.

Aucto mox Imperio, propagatisque finibus, quinque signa ex ærario depromi, & militum acies, ac legiones præire asſuêrant. Hæc fuerunt: Aquilæ, Lupi, Minotauri, Equi, & APRI simulacra, quibus præeuntibus legiones educere, & ferro decernere mos erat: inter quæ APRI effigiem qui tum tenuisse locum accepimus. *Alexander ab Alexandro Genialium Dierum Lib. 4. cap. 2.*

Illustrissimo, ac Reuerendissimo Domino,

D. GEORGIO ALBRACHTO DONHOFF,

Abbati Vitouiensi, Canonico Cracouiensi, Præposito Petricouiensi,

Domino, ac Patrono Colendissimo.

Vitam, & Felicitatem.

D Te sacratioris Eloquentiæ Periclem hoc rudioris calami, dicatum Honori Illustrissimæ Domûs Tuæ fero obsequium, Illustrissime, ac Reuerendissime Domine. *Tenuitate sua repulsam mereri posset, nisi illi grauissimum pondus, & momentum adderent ingentia Illustrissimæ Domûs Decora, quæ in hoc paginæ pallentis campo, & in sepiæ vmbris illustrissima, gloriæ meridiem explicando, liuore hæcutientes inuidiæ oculos perstringunt & Illustrissimorum Heredum cunas, per tot ætatum profectus in splendoribus Regum Principum, ac Illustrissimarum cognationis vinculis colligatarum Familiarum fundatas demonstrant. Nouerit hinc Orbis Donhoffios quâ sint ab origine nati, qui licet in auge gloriæ constituti, nondùm tamen Heroicis Virtutibus, trophæisque eandem propagare desinunt. Hoc patet non tantùm Orbi Sarmatico, sed vniuerso in Illustrissimo & Excellentissimo Domino VLADISLAO DONHOFF Palatino Pomeraniæ, qui seuerus emptor gloriæ, vitam dedit. Amasti Virtutes eius Heroicas dum viueret, nequè hic insinuatas reprobabis, vbi quamuis impari percenseantur Panegyri, adhuc esse Tibi dilecta non desinunt. Hinc addidisti ingentes curas ad solennem illius funeris Honorem, in cuius augusta pompa cùm tot Illustrissimos ex v-*

traquè Republica Comites habeas, nec meum in hoc obsequio studium improbasti. Exigebant hoc merita Illustrissimæ Domùs Tuæ erga meum Ordinem, Montemquè Clarum, & meus in Illustrissimæ, ac Reuerendissimæ Dominationis Vestræ Honorem animus propensior, quem ad Tuæ Virtutis cultum beneuolentiâ deuinxisti. Faue ergo pronioribus meis in Tuam Venerationem conatibus, & hoc obsequium suscipe, in cujus patrocinio, & acceptatione Superum imitaberis naturam, quæ à minimis quoq; coli non dedignatur. Hoc exoro

Illustrissimæ, ac Reuerendissimæ

Dominationi Tuæ,

Honoris Studiosissimus,

Frater AMBROSIVS NIESZPORKOWITZ, Ord. S. Pauli Primi Eremitæ Professus.

SACRA,

ILLVSTRISSIMÆ ac INCLYTISSIMÆ
DONHOFFIANÆ
DOMVS,

Religioni, Fortitudini, Victoriæ, Gloriæ,

VICTIMA.

QVi Virtuti Gloriæq; à Maioribus per sanguinis inclyti ad Nepotes propagationem deductæ, metas, limitesque auderet præfigere, pudendam indoli generosæ ignaviæ plagam, ac labem infligeret. Nescit illa Columnas Herculis, quæ suo *Non plus vltra*, magnanimitati heredum terminos metari possent, cùm eò liberiùs ampliora sibi theatra pandat, quò angustioribus inuidiæ, fortunæ, vitæq; cancellis definitur. Hæc est sterilitatis ignara illius fecunditas, quæ meritorum prouentus, non tantùm ad orbis spatia, terris, ac oceano dirempta, protendit, verùm ad temporum, seculorumq; cursum, ac demum æternitatis possessionem exonerat; neq; enim eò vsq; processit in majoribus absoluta Virtutis & Gloriæ magnitudo, vt debitorum à successoribus incrementorum incapax, ad ignauum otium crescendi damnata, hîc subsistere deberet, vbi per generosæ stirpis laborem indefessum magnis procedere passibus laudandam imponit necessitatem. Scilicet hæc est illius natura, ibi in nepotibus cursum ordiri vbi majores communibus fatis cedentes, vitâ, virtutibusq; defuncti, desierunt, qui tanquam emeritæ gloriæ Duces, & Antesignani, pulchra exemplorum signando vestigia, præijuerunt. Si quæ Virtutis, Gloriæq; Heres, æterna Domus illustriora in Vniuersum propè orbem explicat Decora ad imitationem, certè Vestra Illustrissimi DONHOFFIÆ DOMVS Heredes, quorum primæ originis sanguinem in Hispaniæ, Arragoniæ, Portugalliæ, Castiliæq; Regum solijs orbis adorauit. Cùm enim ANFERHORBS Hispaniæ Rex per Feciales Arranim VERONA Arragoniæ Regi bellum ingens indixisset, VERONA Arragoniæ Regina, fatis concedente Rege, aciem instruit; acriminùs

Nolimberg. in Symbolis Portugalliæ, & Regum Arragon.

minùs tamen propitio, marte dimicat: nam cæso profligatoq; exercitu captiua, in deserto immanes inter belluas ad truncum religatur, prædæ ferarum exposita. Egebat fortitudinis inuictæ vindice, & cæsi exercitûs injuria, & Reginæ contumelia. Vnum tot malorum, quæ Regnum, Reginamque premebant, præordinauit Diuinum Numen Heroem DONHOFFIVM, qui coactis tumultuariè copijs, per auia festinato itinere opem libertatemq; Reginæ laturus, approperat; immani Apro, qui Veronæ periculo imminebat, inuicta manu caput amputat, captiuam soluit, throno, Regnoq; restituit, rara felicitate, rariore fortitudinis exemplo, præcipiti victoria Hispanorum exercitus persequitur, profligat, cædit, demum omnium suffragijs, votisque, Hispaniæ, Arragoniæ, Portugalliæ, & Castiliæ Rex inauguratus, orba Regibus occupat solia, Regiæ propaginis gloriam in throno orditus, ad hanc in seris Nepotibus transmisit ætatem. Quo aliorum ambitiosa non peruaserunt vota, aut se se exporrigere non potuerunt desideria, palmaris Diuinæ Fortitudinis Victoria DONHOFFIAM stirpem, per orbem Regio propagandam sanguine, collocauit, & quasi vnum tanto Magnanimitatis, ac Fortitudinis merito, impar esset, quadruplici eam Diademate manus Diuina coronauit. Hic sublimatam in Regum solijs, coronatamq;, viuam Religionis Imaginem spectare licet. Quid enim ad Regiæ gloriæ partem vsurpatus Regibus Hispaniæ CHRISTIANISSIMI titulus denotat, nisi Religionis erga DEVM, Ecclesiam, Sacraq; omnia, monumentum, quo Reges, Regna, populiq; consecrantur, firmantur solia, auctorantur exercitus, illustrantur Familiæ, euentus rerum felicitantur, omnia demum ad suæ perfectionis, ac beatitatis possessionem consequendam initiantur. Ideò CHRISTIANISSIMI, quod sub dominatu suo neminem patiantur, qui extra fidem, & Ecclesiam constitutus, contra fidem Ecclesiamq; hostilitatem profitetur. Præiuit Exemplo DONHOFFIORVM sanguis Illustrissimus, vt processu temporum Regibus Regnisq; Hispaniæ probrum sit quàm maximum, in suis ditionibus illis fauorem exhibere, qui rei Christianæ odium professi probantur. Hinc Sacri Concilij Toletani statutum est: *Hispaniarum Reges ne Regiam sedem conscendant, priusquam inter reliqua Sacramenta jurent se nullum non Catholicum permissuros in suo regno degere.*

Concilium Toletanum.

Non tantum sub Coronis Regũ, at sub triplici quoq; sumi Pontificatûs tiara DONHOFFIANAM consedisse Religio-

ligionem ille dubitabit, qui Principum FRANCONIÆ Sanguinem, congenerem, cognatumque DONHOFFIIS ignorat. Viuis excesſit Nicolaus Secundus ſummus in terris Chriſti Vicarius. Ambitionibus, Votiſque in diuerſa tractis, Eccleſiæ malacia confundi, conuellique cœpit; ille quærundus tantæ ſufferendæ moli Sanctior Atlas fuit, quem innocentis vitæ meritum, ſummæ Prudentiæ laus, alijs non comparandæ Religionis gloria, ſollicitudinis, ac vigilantiæ ſtudium; omnium denique Paſtoralium Virtutum Comitia, ſuffragijs ad ſummum Pontificatûs ſupremi apicem promoueret. Virum cœlo deſtinatum, miſſumque putauit Eccleſia, ANSELMVM Patriâ Mediolanenſem, ex Illuſtriſsima Ducum FRANCONIÆ Familia, Epiſcopum Lucenſem, qui ſummi Pontificatûs Infulis admotus, ac ALEXANDER Secundus appellatus, ſanctitatis, ac miraculorum gloriâ illuſtris, Pontificales cathedras abſolutisſimis conſecrauit, coronauitque Virtutibus, ipſe terror dæmonum, ægrorumque ſalus, nam ex hominum corporibus inſeſſis, poſſeſſiſque profligat dæmonia; illis deſperatiſsimas ægritudines perſanat vndis, quibus rem Diuinam ad Aram facturus, manus abluebat. Nonne hic ſub Regum Diadematibus, ſub poteſtatis DEI in terris vicariæ infulis, Donhoffiana triumphat Religio, quæ nec in terrarum dominijs tolerat hoſtes fidei, nec in corporum hoſpitijs principum tenebrarum imperia, nec ærumnoſos ægritudinum labores, doloreſque patitur. Compari, Donhoffianæ Domûs Heredes Illuſtriſsimi, Religione, Zeloque ad fidei Eccleſiæque promotionem, ac propugnationem intendunt, ad eliminandum è Regno, quidquid erga Deum, Fidem, & Eccleſiam, hoſtilitatem profitetur. Hæc Domus Religionis plena inſignibus, quæ monſtra non generat, nec fouet abortiuos partus; aut ſi quid informe tolerat, patiturq; ad formandum, informandumq; Fidei dogmatibus indefeſsis ſtudijs adlaborat. Quis non dicat DONHOFFIANÆ Religionis thaumaturgam virtutem, quæ Prouincias repurgat monſtris, aut Diuina quadam metamorphoſi monſtra transformat in homines, ex Franconia in Liuoniam ducens colonias, cum MEINHARDO, primò Liuorum Apoſtolo, qui Paganiſmi erroribus, ac tenebris inuolutos, ad Fidei lucem, Chriſtianorumq; dogmatum regulam, & inſtituta deduxit, ac è ſeruitute dæmonum, ad Chriſtianam libertatem aſſeruit. Viuunt in Pruſſorum, ac Liuonum Annalibus, tantæ Religionis, Zeli; Fideiq; monumenta, quæ perennem merita famam continua

Platina in Alexan. II.

 succeſ-

succesſione in poſteris ad exemplum, & imitationem trahuntur. Viuunt in Illuſtrisſima DONHOFFIANA æternæ gloriæ, laudum, meritorumq; Herede Domo, ſub Pontificalibus, ac Abbatialibus infulis, in ſublimioribus dignitatum ampliorum curulibus, in toga, ſagoque, in caſtris, ac Senaculis; vbi hic conſilijs, illic armis pro Religionis Chriſtianæ re decernitur.

Viuunt & in Te, in æternitatis ſuperſtes memoria, fatis melioribus admote, Illuſtrisſime ac Excellentisſime VLADISLAE DONHOFF Palatine Pomeraniæ, qui poſthabitis peregrinæ religionis erroribus, auctoratus Eccleſiæ, Religionis Catholicæ Honorem, verbis, laboribus, fortunis, armis, vitæque ipſius diſpendio, fortiter, ac indeſinenter aſſeruiſti; huius promouendi Zelus eo Tuam, rei Chriſtianæ bono à cœlo formatam & confirmatam, indolem coëgit, vt vitæ, fortunarumque neglectu doceres, quo in pretio, quibus in amoribus Tibi fuerit Catholicæ Fidei integritas, quam diuerſis locis & temporibus, variarum cohortum Præſes, & Imperator, in omnibus Sereniſsimi Regis CASIMIRI, contra varios ferociſsimos Fidei Patriæq; hoſtes, expeditionibus Comes indiuiduus propugnabas, non minùs fortis in acie, quàm Religioſus in templo. Hinc illa Herois inuictiſsimi, Senatoris prudentiſsimi, Catholici religioſiſsimi, frequentata inuicta deuotio, quæ nullum præterire diem patiebatur, etiam in collapſæ valetudinis ærumna, quem ad Auguſtiſsima Sacri Altaris myſteria, rara ad exemplum, & ſtuporem modeſtiâ, præſens, religionis, ac deuotionis merito non conſecraret. Effulget eximium, quod fama ſecuturis ad venerationem, ac admirationem tranſcribit ætatibus, Religionis argumentum, in vindicanda profanatæ ſacrilego plebis Gedanenſis auſu, Carmelitarum Eccleſiæ, injuria; viuit, viuetq; in famæ perennis præconio Zelus, quo intus perurgente, eò ſerijs laboribus, tanquam juſtus Honoris DEI, Eccleſiæ, Fideiq; Vindex, æquitatis cauſam deduxit, vt contemptæ religioni juſtus honor, æquum damnis ingentibus pretium, meritæ ſacrilegis calonibus pœnæ, decernerentur. Sed illud ſupremum eſt inuictiſsimi, ac religioſiſsimi Herois, erga Eccleſiam, Fidem, Sacraq; omnia, propenſioris affectûs documentum, quòd qui pro religionis aut conſeruatione, aut promotione, aut propugnatione, laboribus ardius non pepercit, & fortunis liberalibus, ſeipſum Religioni conſecrauit inuictimam. Hinc erigitur DONHOFFIANÆ Religioni

ARA.

A R A.

Adeste, quos ad Catholicæ Religionis gloriam
initiauit gratia!
Hanc Pacis Aram in hostico erectam veneremini;
Inclytissimæ & Illustrissimæ
Donhoffiæ Domûs est Ara,
Quæ cùm Pontificibus, & Regibus Cunas dedit,
Flamines, & Infulas Sacerdotij Regalis habet.
Vbiq; Religionem colit,
Vbiq; & Aram habet.
Sacerdotes habet, & Victimam,
Illustrissimum ac Excellentissimum Dominum
VLADISLAVM DONHOFF
Palatinum Pomeraniæ,
Qui
Austriacæ, & Pannonicæ Comes Victoriæ,
Exercituum Domino,
Ecclesiæ, Fidei, Religioni, Patriæ, Domui, Victima factus
Adhuc calentibus in hac Ara cineribus ardentem
Zelum fouet,
Qui in successuris Nepotibus erumpet in incendia
Quibus Ecclesia, Religio, Patria illustrabitur.
Æternæ Tyrannus administer gloriæ;
Laureatum Victoriâ Caput abstulit;
Ne tamen acephalam dicas victimam,
Gentilis Apri Caput substitutum,
Religioni Sacrum hoc probat,
Vnam hanc Domûs Donhoffianæ Sacram Victimam
Replicatas Hecatombes excedere.
Proprio lustratur in cruore,
Ne regnum superum peteret absq; purpura,
Qui se Regiæ stirpis non degenerem ostendit propaginem
Heroa Virtute necessitatem anteuertens,
Hoc ante consecrauit, merito, quod aliquando natura extorquere debuit,
Animum cœlo, terræ corporis exuuias.
Hanc Aram Donhoffianus erexit Genius, & ingenium,
Quod per temporalia fortunarum vitæque dispendia,
Gloriam æternitatis mercatur.
Norunt superi, nouerint & posteri,
Quòd pretiosiorem DEO, Ecclesiæ, Religioni, Patriæ,

Domuique suæ Donhoffij hac in Ara dare
Non possint Victimam quàm seipsos.

CONgenitam Illustrissimæ Donhoffiæ Domûs Religioni Fortitudinem, cùm pridem in Aborigenibus inuictissimis, tum his ætatibus in generosissimis Nepotibus, Regna & Prouinciæ venerabantur. Etiam hodie illius magnalia loquuntur vindices temporum Historiæ, quæ meritam heroicis actibus famam in æternitatem prorogant. Scilicet & agere, & pati fortia, non tantum Romanorum est; Id ipsum à majoribus accipere laudis patrimonium Donhoffij, & agere & pati fortia; dum Ecclesiæ, Fidei, Patriæque aut propugnandæ, aut exornandæ necessitas; aut justitiæ vindicandæ Zelus, exigebat. Initiauit Honorem Fortitudinis, secuturis ad imitationem ætatibus dans exemplum inuictissimi animi *Stirpis Donhoffianæ Princeps*, qui inuicti roboris virtutè non tantùm laureas ex Hispanorum exercituum cladibus, sed Regna, Regumq; Coronas promeruit. Sago togaq; clarus OTTO Donhoffius Palatinus Derpatensis, cùm juuentutem, virilemq; ætatem præclaris in Martis acie contra Fidei, Patriæq; hostes, facinoribus decorasset, eadem inuicta animi fortitudine, quâ belli tractabat negotia, pacis ac vnionis moderabatur momenta, ad Liuoniæ cum Polonia vnionem, quam sua subscripsit manu, adlaborando. Fraternam Fortitudinis imitatur indolem Illustrissimus, quâ generis claritudine, quâ fortiter bello, paceque gestorum gloriâ THEODORVS Donhoff Palatinus Vendensis: qui non tantùm licentiâ belli superbam, rebellium Poloniæ Crucigerorum potentiam, ingenti fortitudine partis, frequentioribus victorijs domuit, ac infrenauit, verùm penitus, in Liuoniæ visceribus, non tam liberè, quam licentiosè grassantem, eliminauit. Probauit Donhoffiæ Fortitudinis gloriam & HENRICVS Donhoff Capitaneus Dinemburgēsis, dum rem bellicam contra Suecorum exercitum sub Gruneualdo fortiter agit Heros magnanimus, pluribus inflictis illorum exercitui cladibus, Patriam fortitudinem generoso subscribens sanguine, victor laureatus occubuit. Leteis indigna vorticibus, obliuionis cladem apud posteros non tolerat, Tua infracti animi Fortitudo Regnorum Arbiter, Pacatorq; ERNESTE Donhoff Palatine Parnauiensis, studijs Belli; Pacisq; Vir inclytissime, qui post tractata apud diuersos Principes, feliciterq; absoluta Legationum momenta; post peracta cum Carolo Sudermano Sueciæ Rege negotia;

Okolski Orbis Poloni Tomo 1.

gotia; post composita, abolitaq; Sueciæ, Poloniæq; Regnorum odia, eadem fortitudine quâ antehac Suecorum sæpius arma triumphasti, Tribunus militum, contra Ottomanicam potentiam acriter bellando, illustres reportasti victorias. Viuit in Filijs Tuis idem animi inuictus vigor, quos quemadmodum Sanguinis, ita & Fortitudinis Heredes, relicto amplissimo Virtutum, ac Meritorum patrimonio, reliquisti, FRIDERICO Donhoff Subdapifero Magni Ducatus Lithuaniæ, quem rara admodum generositas, Generalem Exercitibus Ducis Prussiæ præfecit; Perennat in magnanimo Sanguinis, Virtutis & Nominis Herede, Illustrissimo Filio ERNESTO Donhoff, qui arduis heroicorum meritorum auctibus, & virtutum bellicarum suffragijs promotus, Castellanus Vilnensis, ac Generalis Germanici Exercitûs in Polonia, factus, bellicæ fortitudinis, honorem propagat, vt in bellicorum consiliorum arcanis studijs Heros peritissimus, ita in Fidei, ac Religionis tenendæ, tuendæq; integritate zelosissimus. Nec segniùs ad hanc ex rebus fortiter gestis augendam adlaborauit gloriam HERMANNVS Donhoft, cui magnanimitas congenita, à prima ætate cum juuenilibus annis, Marti, sagoque consecratis, fortitudinem roborabat. Nondum plenos adolescentiæ emensus annos, Turmarum Ductor, veteranorum, in bellicæ virtutis exercitio, exemplum factus, ab Imperatore suo, Magno illo Hectore Poloniæ Zolkieuio, Martiæ virtutis testimonium, & elogiû obtinuit; *Vir Fortis, Pignus Martis*, Reipublicæ integritati in Cecorensi clade sanguinem litauit. Hinc Illustrissimam DONHOFFIAM Domum, quendam Equum Troianum, bellicæ virtutis, & Mauortiæ Fortitudinis imaginem dicere liceat, ex quo tot Heroes, quot successores, non ad funesta Regnorum excidia, sed ad Ecclesiæ, Patriæq; salutem, ac defensionem procedunt. Dulcis est Tui gloriosa recordatio Illustrissime GASPAR Palatine Siradiensis, qui ob res bello, paceq; præclarè gestas, Serenissimis Poloniæ Regibus SIGISMVNDO, & VLADISLAO maximè charus, eò processisti in Regum ac populorum amoribus, Regum Ephestio, quò alios nec ardua vota, nec aucupatæ gratiæ studia, obsequia, conatusq; poterant promouere. Ad deducendam Reginam Regno Serenissimam CÆCILIAM Renatam, Serenissimo Polonarum Regi VLADISLAO, cum Illustrissimo, ac Reuerendissimo Ioanne Lipski tunc Episcopo Culmensi, post Archiepiscopo Gnesnensi Ablegatus, summa cum laude, prudentiaq; hoc munere defunctus,

Piasecius sub Anno 1620. Okolski Tomo 1.

 ctus,

ctus, à FERDINANDO III. Romanorum Imperatore, pro se, successoribusq; suis à se descendentibus, Sacri Romani Imperij Principatûs titulum consecutus; ad Regina-lis Aulæ Præfecturam admotus, tot Regalium, ac Imperialium amorum, fauorumq; auctibus honoratus, quam ex Aborigenibus bellicæ Fortitudinis gloriam, cum Illustrissimi Sanguinis propagatione, non otiosus virtutis promouendæ heres, per Illustrissima, ac felicissima cum ALEXANDRA Koniecpolska, Magnorum in vtraq; Republica illorum Virorum, STANISLAI Supremi Exercituum Regni Dictatoris; CHRISTOPHORI Palatini Belzensis; REMIGII Episcopi Culmensis; IOANNIS Palatini Siradiensis, germana Sorore, transfudisti, in Filios, STANISLAVM, SIGISMVNDVM, & ALEXANDRVM, ipsis augusti Nominibus Gloriam, Victoriam, ac Fortitudinem sonantia; vtriusq; Reipublicæ, Patriæ, & Ecclesiæ ornamenta, ac portenta Heroæ Fortitudinis quæ in arduis Patriæ, Ecclesiæq; negotijs, agendo patiendoq; fortia, emeritæ virtutis gloriam, laudemq; consecuti perennant: Illustrissimus STANISLAVS Donhoff Vielunensis, & Radomscensis Capitaneus, admirandæ Vir magnanimitatis, viribus fortunisq; non parcendo, sub Serenissimo VLADISLAO IV. Felicissimo Poloniæ Rege, ad Sueticum, & Moschouiticum bellum, cohortes militum proprio auctorauit ære, non minùs Fortis in adeundis belli periculis, quàm in erogandis ad patriæ Ecclesiæque subsidia, militaribus stipendijs Liberalis, quid generosus illius erga Patriam posset animus, luculentioribus quâ Liberalitatis, quâ Fortitudinis exemplis docuisset, nisi in Varsauiensium Generalium Comitiorum æstu, dum Nuntij terrestris Vielunensis fungeretur officio, præmatura mors, pulchrè per virtutum ac meritorum auctus continuatum vitæ cursum præcidisset. Viuit tamen in Illustrissimo, nec à tam illustri sanguine degenere, SIGISMVNDO VICTORE Donhoff Succamerario Vielunensi, quem ex Illustrissima Magnarum Virtutum Heroina ANNA Ducissa Radiuilia, Illustrissimi ALEXANDRI Ducis Radiuilij Mareschalci Magni Ducatûs Lithuaniæ Filia, Illustrissimi MICHAELIS Ducis Radiuilij, Vicecancellarij M. D. L. ornatissimâ, ac sumptuosissimâ, Viennam ad Romanorum Imperatorem, LEOPOLDVM I. Romamque, ad S. D. N. INNOCENTIVM XI. nuper Legatione, demum & vitâ Bononiæ defuncti, germana Sorore progenuit; ad omnia summa natum vidit Polonus orbis, dum ter exteras

natio-

nationes visitantem admirabatur, vt quidquid ad Virtutis eruditionem, animiq; culturam excellens, & eximium sub peregrino sole nascitur, ad absolutissima suæ indolis, ac Illustrissimæ Donhoffiæ Domûs ornamenta trahat; videt magis olim profuturam Patriæ, stirpiq; Illustrissimæ, nunc maturam in juuentute prudentiam, quam Nuntij terrestris Vielunensis officio ter defunctus probauit, adeo præclarè terræ Vielunensis momenta pertractando. vt liquidò constaret generosissimam, ac ornatissimam Virtutibus indolem magnis passibus ætatem anteuertere.

Bellacem Fortitudinem, ad Illustrissimæ Donhoffiæ Domûs ornamenta, ac emolumenta Patriæ, quis non venerabundus admirabatur in Illustrissimo SIGISMVNDO Donhoff Bydgostensi, Sokalensi, Bolesłauienensi, Bohusłauiensi, Laiscensi Capitaneo, Sacræ Reginalis Maiestatis Dapum incisore? duram, seueramque sibi necessitatem imposuit sub Serenissimo Poloniæ Rege IOANNE CASIMIRO, nullam pro integritate Patriæ bellandi occasionem intermittere; hinc ad amolienda impendentia Reipublicæ pericula ingentes curæ, decumanorum periculorum contemptus, neglectus otij, ad fouendam Cataphractorum, seu Vsariorum vnam, alteram Germanorum Cohortem, seu vexillum, erogati sumptus, in acie exantlati labores, sub aperto Ioue tolerati æstus, & frigora, sollicitudo irrequies, abundè probauere nihil superfuisse aut à quoquam excogitari potuisse, quod à Ciue sui amantissimo Patria sperare, aut expectare, deberet, cuius indemnitati securitatiq; Serenissimo Rege, totaq; Republica, sub Zorawno periclitante, vt suæ fortunæ dispendijs, vitæq; in summa pericula prostitutæ contemptu, prouideret, pro Obside spontaneus exul, ad Hanum Tartarorum iuit in Chersonesum Tauricam, vbi toleratâ honorificæ captiuitatis ærumnâ triennio, non tam ex Reipublicæ ærario, quàm de suo lytrum numerauit. Stupebat in eo formidabatque inuictam animi fortitudinem sequioris fortunæ tolerantissimam, barbaries, & quam aliquando sibi nocituram, pernitiosamque, fœdifragâ conscientia justum opinandi suggerente consilium, credidit, ad labefactandam cum vita (vt non imprudens prodidit suspitionis præsumptio) lento, feroq; toxico ad mortem subseruiuit, quam cùm immortalitate (si conditio mortalitatis pateretur) donandus, in Arce sua Viazdouiensi Anno Ætatis suæ trigesimo oppetijt, funestâsse præmaturo fato Illustrissimam Domum dici potuit, nisi ejusdem erga Ecclesiam, Patriam, Domumq; Amo-

 ris,

ris,ac Virtutum Heroicarum,Quatuor Filios Heredes reliquiſſet, ex Illuſtriſsima TERESSIA ANNA Comitiſſa in Tęczyn Oſſolonia, Magni illius, ac ſuauiſsimi Sarmatiæ Demoſthenis,& Tulij, GEORGII Comitis in Tęczyn Oſſolinij, Regni Cancellarij Filia, CAROLVM GASPARVM, GEORGIVM ALBRACHTVM, STANISLAVM CASIMIRVM, & FRANCISCVM BOHVSLAVM.

Tanto ſe Parente natum, eximijs bellandi ſtudijs,demonſtrauit Illuſtriſsimus CAROLVS Donhoff Venator Siradienſis. Paternæ Fortitudinis inſiſtens veſtigijs, Iuuentutem inter arma, belli artibus innutriuit in Caſtris Romanorum Imperatoris. Vidit alienum ſolum in diuerſa acie militiæ illius Tyrocinia, ſub famoſiſsimis Imperatorij Exercitûs Ducibus, ZVZA, & MONTECVCVLI, ex quibus cum Magiſteria fortitudinis accepiſſet, Martiam virtutem, expectatione, ætateq; majorem honorauit. Arduum belli rudimentum, ac Fortitvdinis experimentum, objecit illi ferro detonans, imminensq; Imperio, Ottomanicæ potentiæ tempeſtas, quæ non tantùm in caſtris juuenile corpus grauibus ſub armis, laboribus durabat, verùm animi imperterritam conſtantiam, ad audenda pro DEO, & Patria facinora quæcunq; roborabat. Honorauit illam Sereniſsimus Poloniæ Rex IOANNES CASIMIRVS, cùm reducem Germanicæ cohorti in Exercitu Patrio præfecit.

Nectuntur pulchro, quemadmodum Sanguis, ità virtutum vinculo, & in Illuſtriſsimo GERARDO Donhoff Palatino Pomeraniæ bellicæ gloriæ,& fortitudinis Donhoffianæ monumenta, quæ tanquam ampliſsima, gloriæ æternùm victuræ, poſſeſsio, ad Filium non obliquo tramite transferuntur. Te hîc reuerenter memoro, Illuſtriſsime, & Excellentiſsime VLADISLAE Donhoff Palatine Pomeraniæ, vt Patrij Sanguinis ac Fortitudinis Heres, ità ad ſublimioris dignitatis ſubſellium ex Virtute ſucceſſor. Probaſti Patriæ, Illuſtriſsimæq; Tuæ Familiæ, nulla fortunæ vice dejectam fortitudinem, ac intractabile conſtantis animi robur, cùm à ſcientiarum diſciplinis, in exteris nationibus ſumma cum laude pertractatis, ad Arma, belliqve ſtudia, Mauortiæ gloriæ deſtinatum animum transferens, ea in caſtris variarum Dux, & Imperator cohortium, pluribus annis geſsiſti, quæ fortitudinem in periculis, prudentiam in gerendis,conſilium in ambiguis, magnanimitatem in arduis, demum (vt abſq; verborum ambagibus verita-

tem

tem eloquar) Te ipsum expetebant, quem ad summam Fortitudinis bellicæ gloriam ille in Tua Tuæq; Domûs ornamenta cõspirans virtutũ chor⁹ amauit, quem Serenissimi Poloniæ Regis IOANNIS CASIMIRI in sum̃is Regni, solijq; nutantis discriminibus satellitem requiebat. Quid pulchrius, quid honorificentius, quàm throno, lateriq; Regio proximum non ostentationis, aut assentationis gratiâ, sed necessitate defensionis, ac securitatis, custodem assistere? Quæ in Regno potiora habuit Serenissimus Rex, vitam tot periculis circumseptam, Tuæ credidit fidelitati, quam cùm domi, tum in omnibus bellicis expeditionibus expertam habuit, atq; ne inpræmiatam relinqueret, Te Succamerarium Pomeraniæ creauit. Minor longè laboribus, curisque ingentibus visus fuit vt amplitudine meritorum, Serenissimo ac Inuictissimo Poloniæ Regi IOANNI III. Orientis felicissimo Victori præstitus Honor, quem vt justus meritorum æstimator, ac arbiter intenderet, Castellanum Culmensem, paulo post Palatinum Pomeraniæ, ac Thesaurarium Prussiæ præfecit, vt tam augustis honorum accessionibus merita compensaret. Sed nihil iam intra mortalitatis conditionem reliquum est, quod Fortitudinem victrici sanguine consecratam digniùs valeret rependere, quàm vt Donhoffiano sanguini congenitam demonstraret, ad supremum vitæ momentum asseruit. Dixerit sanè Demosthenes Fortitudinem Græciæ animam fuisse, quòd in Heroibus non prius animo, quàm corpore spiritûs excesserit: veriùs absque assentationis nota fatebitur posteritas, Illustrissimæ DONHOFFIÆ Domûs Animam esse Fortitudinem, nullâ hostium, aut fortunæ labefactatam acie. Fingat, aut pingat mendax vetustas quæcunq; Fortitudinis portenta, suoque expergefacta puluere per omnium ætatum scenas oculum circumferat, fabulas in veritatem transijsse in Illustrissima Donhoffia Domo fatebitur, dum quot Viros, tot Heroes, tot Fortitudinis portenta recensebit. Fastuosus aliquando Atheniensis ignauam carpebat Lacedæmonum indolem imaginis obiectu, quæ Lacedæmonas ab Atheniensibus cæsos, ac profligatos referebat, dicens: *Quàm fortes sunt Athenienses!* cui Lacedæmon argutè reposuit: *In Tabula*: Hoc probrum venit in alios quòd Fortitudinem suam mendacis famæ præconio, verborum pigmentis, aut heroicorum facinorum figmentis, laudem aucupando, intendere moliuntur, quibus responderi potest, fortes esse, sed in ore, in verborum pigmentis, aut figmentis. Nemo pictam fictamque Donhoffiæ Fortitudinis gloriam

riam dicet, qui Tuo Heros Victoriosissime VLADISLAE Donhoff Palatine Pomeraniæ, sanguine omni pretiosiore purpura, Regum æquiparando trabeis, madentes ad Strigonium, adhuc calentes Fidei Zelo, campos spectauerit, in quibus consecrata Fortitudini Victima, melior Antæus ad æternitatis gloriam surrecturus cecidisti. Auro, adamanteq; pretiosioria Tuæ Fortitudinis instrumenta videat, legatque posteritas.

ARMAMENTARIVM.

In Victricibus Austriæ, Pannoniæque campis,
Ad Armilustrium oculos euocauit orbis Europæi,
Exercitûs Poloni splendor.
Hic & Illustrissima Donhoffia Domus sua aperuit Armamentaria,
Ex quibus
Thraciæ offensiua, Christianitati defensiua
Mars Christianus promit Arma
Primum ex Armamentario minax signum erigit pro labaro,
Gentilis Apri Caput,
Sub cuius auspiciis, cum res bellica prosperè geritur,
Vnum Caput, Aquilis, Lupis, Minotauris, & Equis Romanorum præferendum.
In quo & Aquilarum pugnacitas, Luporum solertia, Minotaurorum fortitudo, Equorum generositas eminet.
Et Persarum Aquilas, Solesque, Atheniensium Noctuas, Thebanorum Sphynges, Cymbrorum æneos Tauros, Cyri Gallos, Osiridis Canes, Ægyptiorumquè animalia, ac monstra cohortibus præferri solita exæquat, & superat;
Apertis id probat Fortitudinis argumentis sub his militans Armis Illustrissima Domus Donhoffia.
In compendium illa coëgit Illustrissimus Heros
VLADISLAVS DONHOFF,
Palatinus Pomeraniæ
Qui Loricæ, & galeæ; Clypeo, & gladio
Belli causam anteponens,
Hac, vt Armis vsus, pugnauit.
Sub ejus Gentili signo
Illustrissimarum Familiarum fœderantur per fœdera matrimonialia, Arma
Quæ gloriæ militant, & victoriæ,
Illustrissimorum Ducum Radiuiliorum Tubæ, & Aquilæ,
Czartorysciorum Equites Cataphracti;

Quo-

Quorum hi propugnant; illi famæ transmittunt
Æternùm victurum Stirpis Donhoffiæ Honorem.
Elucent Patrijs splendoribus, Censoriæ, Senatoriæque dignitatis
Romanæ insignia
Illustrissimæ Ossoliniæ, ac Opaleniæ, ASCIÆ
Quæ nullam rubiginē passæ cum hostilia molimina destruunt, extruūt famæ gloriæquē victuræ monumenta.
Koniecpolsciæ splendent SOLEÆ
Feruntur Lescziniorum, ac Opaleniorum plenæ Heroicarum Virtutum insignibus ONERARIÆ,
Affulgent, Illustrissimæ Daniłouiciæ cum Luna
Stellarumque ornamentis; Działynsciæ,
& Kalinowsciæ SAGITTÆ,
Eminus fama, cominus fortitudine hostibus infensæ;
Ornant Illustrissimæ Domûs Olesniciæ ROSÆ
Defendunt cum Heroe suo Grzymultouiæ TVRRES,
Tot stipatus Illustrissimarum Familiarum Armis
Illustrissimus VLADISLAVS DONHOFF
Palatinus Pomeraniæ,
Cum tot Familiarum insignibus,
Heroicarum Virtutum Legionem fulminatricem contra Ottomannos educens,
Sumptibus proprijs auctoratam Vsariorum cohortem addit,
Cuius ipse Caput, & Cor; Arma, & Anima;
Sui Capitis dispendio, corpus exercitûs defendit.
Nec ità quidem illud amisit, quod præmisit cœlo coronandum.
In vno Capite multum de Armis, & Animis
demptum crederem, nisi scirem, illum
Fortitudinis exemplo, non tantùm ad Donhoffianæ
Domus progeniem, at in omnes Christianos exercitus, magnanimitatis
Cor & Spiritum transfudisse.

REctè per Armamentaria patet aditus ad augustum Coronatæ Victoriæ Templum, quod in Illustrissima Domo DONHOFFIA magnis laborum, ac meritorum impendijs Virtutes Heroicæ fundauerunt. Impleuerunt illud tum Aborigenes, tum Nepotes Illustrissimi detractis aduerso Marti, Fortunæq; manubijs, quæ vt quondam trophæa Miltiadis, tot habent auidos, ac æmulos bellicæ laudis Themistocles, quot per sanguinis inclytissimi stirpem, Martiæ fortitudinis exemplis ad imitanda pulchra æmulatione facinora animantur. Fortitudo, indubitatæ Mater Victoriæ, dum prudentiâ, & magnanimitatis exem-

 plis

plis ſubnititur,ad belli exoptatos fructus promouet. Hinc Hiſtoria famæ perennis altrix, decumanas prodit, non magnis admodum impendijs partas Heroinarum, ac Heroum Victorias, quibus tum aliorum exempla, ad incitamenta, tum immenſa cupido laudis præiuit. Confudit ignauiam virorum muliebre Tomiridis ingenium, quæ ducenta Perſarum millia vna acie tanta cæde trucidauit, vt ne quidem luctuoſæ cladis reliquerit nuntium ſuperſtitem. Locrenſium quindecim millia, centum viginti Crotoniatarum millia fuderunt. Duce Milciade ad Marathonem Athenienſium decem millia, immenſas centum, & decem millium Perſarum ſtrauerũt acies. Spartanorum decem millia Duce Leonida iterum effuſos innumerabiles Perſarum exercitus deleuerunt. Præiuerunt victoriæ prodromi, Spartanorum ſexcenti, caſtra quingentorum millium inuadendo, & vſq; ad ſatietatẽ ſæuiendo, adeo, vt qui terreſtres, naualesq; copias vltra decies centena peditum, equitum verò octoginta millia armatorum in expeditione ad orbis terrorem duxerat, cuiq; ſexcenta millia frumenti modia diurno cibo, & tot flumina exhauſta potui non ſuffecerint, is tanta clade cæſus, & profligatus inermi naue, per funeſtas corporum, armorumque ſtrages vix euaſit. Quid memorentur ingentes Græcorum, ac Romanorum Victoriæ? Hic ſæpe dubiam in illum fortuna deflectit victoriam, qui minori præſumptione ſe futurum victorem pollicetur. Ità non omnes quos fortiſsimos excipit, Victores dimittit acies. Verùm exceſſerunt antecedentium ſeculorum Victorias inauditæ ad Vienenſes, & Strigonienſes Cannas, contra effuſas orientalium tyrannorum myriadas, Polono Marte conſummatæ Victoriæ, cùm Stellæ in firmamento Sarmaticæ Virtutis ordinatæ, Illuſtriſsimæ dico Familiæ contra Ottomannum Siſaram pugnauerunt. Eminet natiuis ſuis ſplendoribus Donhoffianæ Domûs illuſtriſsimum inſigne, à Romanis olim ad ingentia bella præferri ſolitum, publicæ ſaluti, & Chriſtianitatis defenſioni conſecratum, APRI Gentile Caput. Leuauit contra illam ſuperbiâ tumentem, regnorumque rapinis, & cladibus elatam Ottomannam Iericho CLYPEVM ſuum Sereniſsimus ac Feliciſsimus Rex IOANNES, Chriſtianus IOSVE; cum illa in conſpectu tantæ majeſtatis ſubſiſtere non tolerans, mole tot victoriarum, ac ſpoliorum prægrauante ruens, Victricem Polonam virtutem adorauit. Aureas Perſarum Aquilas, Dracones, variaq; ad auſpicia belli eleuata, prælataque, in Honore, Virtuteq; ſuperat barbararum gentium monſtra, ad

Orbis

Orbis Christiani defendendam, protegendamq; salutem, Serenissimi, ac Inuictissimi Regis Poloniæ IOANNIS CLYPEVS, ad cujus eleuationem, cùm omnia Illustrissimarum sub cœlo Poloniæ Familiarum mouerentur, & sequerentur insignia, & Tuam quemadmodum amori, ità lateri Regio propinquius sequebatur Labarum, gloriosissimis coronate Victorijs, Illustrissime VLADISLAE Donhoff Palatine Pomeraniæ. Excedit hic omnem prædicandi facultatem sanguine illustrissimo Tua consecrata Victoria, quam felicitati, salutiq; Christianitatis addidisti, nec mortalium facundiâ coli ambit, quam æternitas circumplexa in superum suscepit Capitolio coronandam. Solidos ad Victoriam Tibi gradus in suis substrauit exemplis Illustrissimus Genitor Tuus GERARDVS Donhoff Palatinus Pomeraniæ. Dum enim ADOLPHVS GVSTAVVS Sueciæ Rex totam Prussiam suæ potestati, quâ armorum violentia, quâ præstigiosa pollicitationum fraude, subijcere summis conatibus attentaret, ac vniuersam propè iam occuparet, quæ studia, quæ consilia, qui labores fuerunt, ne ditiones vicinas grauibus armis opprimeret; verùm cùm raro exemplo successus rerum illius felicitarentur, arcta obsidione incinxit Torunium, ad cujus vastitatem animos, & potentiam intendens, expertus est quid in rebus audius GERARDI posset inuicta Virtus, cuius auctoramentis ejus rejecta contemptaq; potentia Sueticis exercitibus confusionem, Torunensibus eliberationem, fortunarumq; conseruationem attulit. Remunerabatur eam Victricem Regum fidelitatem in Torunij propugnatione expertam Serenissimus Rex IOANNES CASIMIRVS, cùm post decessum ad otium vitæ melioris Illustrissimi GASPARIS Donhoff Palatini Siradiensis; Reginalis Aulæ Serenissimæ Reginæ, Coronæ throniq; Consortis, LVDOVICÆ MARIÆ GONZAGÆ Præfectum constituit. Hæc Tibi Victoriæ exempla stimulos acriores dederunt, Illustrissime VLADISLAE Donhoff, ad audenda in omni acie, quæcunq; sors, hostis, aut fortunæ violenter obtruderet, facinora; reflexisti animum ad illam antecessorum Donhoffiorũ magnanimitatẽ, quâ rebelles Poloniæ ingẽtiaq; damna inferentes Liuonibus Crucigeros, vsq; ad Victoriã profligabant. Quotquot Serenissimi Poloniæ Regis IOANNIS CASIMIRI numerantur de Kosacis, Tartaris, ac Moschis Victoriæ, te in memoria hominum quemadmodum in laboribus, comitem, ita in triumphalibus consortem recognoscant honoribus. Magna fuisti pars Chotimensis illius Vi-

ctoriæ, de Thracibus reportatæ, quæ, vtpote recentis rudimentum, cùm Te acribus armis & animis decertantem ſtupuit, ad majorem hanc cui parem ſecuturæ fortaſſe vix darepoſſent ætates, Victoriæ gloriam ſeruauit. Pretioſior eſt illa & ornatior, quam non tantùm ſudore vt in Chotimi noualibus, verùm liberali ſanguine decoraſti.

Habet & alias inuicta Virtus Arenas, & Palæſtras, Acies, & Olympia, in quibus Victoriæ comparantur. Certè generalia Regni, particularia terrarum, ac Palatinatuum Comitia, ſpatioſum decertandi, vincendiq; Illuſtriſsimo VLADISLAO Donhoff Palatino Pomeraniæ explicabant campum, in quo tot rationum, ac animorum diſsidentium pugnæ, grauiorem armis, nonnunquam in ordinibus, ac Regno ſtragem, boniq publici cladem intulerunt, dum priuatorum amor, & cura, commodorum, publicam Reipublicæ ſalutem, integritatemq; rerum, infirmat, ac labefactat. Ille hic euadit Victoriâ nobiliore coronatus, qui publica priuatis anteponens, generoſa mente, inuicto Zelo, matura prudentiâ, rara dexteritate, eò rerum momenta promouet, ac moderatur, vt boni Communis integritas, aut collapſa erigatur, aut nutans ſtabiliatur. Et hîc tuas Illuſtriſsime VLADISLAE Donhoff Palatine Pomeraniæ molitus Victorias, palmam reportaſti, dum Ciuis optimi, Patriæq; amantiſsimi partes explendo, tum in particularibus Pruſsiæ, tum in generalibus Regni Comitijs aſsiduus, malignorum conſiliorum incentores, fraudum ad Reipublicæ damna architectos, Æquitatis, & pacis oſores, authoritatis, ac prudentiæ prærogatiua opprimens, candida ſinceritate, Regij throni, Nominisq; reuerentiam, Patriæ ſecuritatem, Regiæq; Majeſtatis cultum promouebas. Summæ poteſtatis, quæ in Patria eſt, publicæq; pacis inuida, armis aureis in alios eminus, cominusq; pugnabat, & expugnabat factio, ad Te, innatâ Illuſtriſsimæ Domui Donhoffiæ rectitudine animi, infractum ac intractabilem, Fidelitate erga Sereniſsimas Majeſtates nemini parem, & veluti adamante duratum, longéque ab omni ſimulati animi fuco doloque poſitum, pertingere non præſumpſit. Pulcherrima illa Victoria, hîc viciſſe, vbi tot Patriæ poteſtatis impatientes è ſummo virtutis, ac fidelitatis culmine, prægrauante peregrino ære, dejecti, tam procliui, abjectoq; ad aureas, argenteasq; quisquilias, animo, pudendam magnis Nominibus, & Domibus, labem adſpersêre. Glorioſiſsima Victoriâ cujus meritum ſolum liberalibus præmijs, cælum poterit rependere, hîc viciſſe, vbi tot Procerum Patriæ, externorumq;

rumq;

rumq; Principum laborabant ſtudia, vt propendentem Sereniſsimæ Majeſtatis, ad Armorum cum Auſtriaca Domo conjunctionem, animum, aliorumq; legitimè ac ſanctè conſpirantium reuocarent, aut deterrerent, ex qua tanta Sereniſsimo ac Inuictiſsimo Regi IOANNI III. ac Polonæ Genti parta gloria, Chriſtianitati ſecuritas, tot populorum Libertas, Vrbium violento raptu vſurpatarum vindicatio, Viennæ, Sedis Imperatoriæ Liberatio, Fidei ſplendor, Eccleſiæ vniuerſali Decus; Imperij Turcarum humiliatio, tot tyrannorum Chriſtianitatis vaſtitati totis viribus incumbentium ingens clades, Regibus, Principibus, ac Heroibus Chriſtianis Felicitas, & Victoriæ, conſecutæ, tantum nunc Armorum Animorumq; conjunctionis neceſsitatem fuiſſe luculentis argumentis demonſtrant, quantam ex ejusdem neglectu, aut contemptu, Chriſtiano orbi euenire potuiſſe ſupremam, nec vnquam deplorandam pernitiem fas eſt coniectari. Non nudum calculum, aut ſolo numero æſtimandum adiecisti votum ad rei tantæ momentum; addebas rationum pondera, vt inclinares; hinc emergentem, prudentiæ præſago oculo penetratam rectè facti gloriam, oſtendiſti, vt in obliquum tracta conſilia, ad juſtitiæ regulam deflecteres; diluiſti obiectas difficultates, vt metus præſumptionem tolleres; improbaſti allegantium cauſas, vt ad tantæ, quæ ſubſecuta eſt gloriæ ſummam, remotis impedimentis iter complanares. Infernorum credo auctoramentis, illa cudebantur conſilia, quæ Chriſtianorum coniunctionem armorum aut impediebant, aut contemnebant, vt Orientis armis, ſubuerſis Templis, ac Aris, eliminatis Catholicæ Religionis ritibus, principes tenebrarum de Luce Fidei triumpharent. Quis negabit in Te, qui ad Sereniſsimi Regis obſequia præſto, Regium ſemper latus ſtipabas, & ità muniebas, vt non niſi per tuum latus Regia peti poſſet Maieſtas, Regium quoq; in Te habitaſſe animum, qui in Te Regia apud alios Vota, ac deſideria promoueret. Collegiſti Hæreſis Victor manubias, ac triumphaſti, cùm nondum amplexus Fidem, ea pro Fide Catholica geſiſti ſtrenuè, quæ Catholiciſsimum, ac Zeloſiſsimum Fidei Catholicæ aſſertorem decerent. Ex hac glorioſiſsima Tui ipſius Victoria, quâ contemptis, ac eiuratis dogmatibus, & erroribus Hæreſim triumphaſti, ſecretum circa Te in Diuinitatis arcano conſilium æſtimare. Illas Heroicas Virtutes Fortitudinem, in Pauperes, ac Religioſos profuſam beneficentiam, Charitatem quâ omnibus affabilis, omnibus amabilis, inferioris quoq; conditionis homines

complexus, dilectione proximi, ad Dilectionem DEI Te disponebas, subsequentis gratiæ fœcundam sementem fuisse, quæ Te ad Fidei lumen initiabat. Meruisti, aut potius ad Theologicæ disciplinæ crisim, amussimq; dicam: congruum fuit, vt Te singulari dono in Filios Lucis per Fidem Diuina adoptaret Clementia, qui Fidei operibus arduis, & Virtutibus Heroicis vocationem ad Fidem anteuertisti. Sic Tui, Hæresisq; Victoriam, Victoriâ contra hostes Fidei coronasti. Quis Tibi augustior decerni triumphus potuit, quam inter Victorem purpurati, Martyrosq; coronati populi exercitum, cuius numerum, cum tot Heroib⁹, qui superno dignas imperio proprio sanguine trabeas tinxerũt impleuisti. Si enim Martyrẽ non sola mors, sed mortis causa facit; non improbanda præsumptione, audenter pronuntiabo, Te Heros inuictissime inuidenda, (si tamen hæc passio in animos immortales Tibi triumphos gratulantes cadere potest) felicitate, in Cœlis laureatum inter Victores Exercitus triumphare, qui pro DEO, Fide, Ecclesia, totiusq; Christianitatis bono, Victima proprio consecrata sanguine occubuisti. Nuntiatum fuit Xenophonti Philosopho ad Aram sacrificanti, maiorem natu filium in acie cecidisse, coronam tantùm deposuit; cumq; percontanti quomodo occubuisset relatum esset, fortissimè pugnantem cecidisse, depositam capiti Coronam reposuit, Numina testatus se maiorem ex Filij virtute lœtitiam, quàm ex morte mœrorem accepisse. Incedit Honorum, ac Victoriarum infulis coronata Illustrissima Donhoffia Domus, neq; ad luctum composita, coronas ad nuntium Mortis Illustrissimi VLADISLAI Donhoff Palatini Pomeraniæ, deponit, quæ illum Victorijs coronatum gratulatur. Hinc Illustrissima Domus Victori, cum ereptis Orientis exercitui manubijs procedenti, aperit

CAPITOLIVM.

Assurge gloriosissimæ incumbens Victoriæ,
Victor Inuicte
VLADISLAE DONHOFF
Palatine Pomeraniæ!
Et huius capacitatem Atrij
Amplitudine Trophæorum imple,
Quæ Capitis, Sanguinisq; pretio comparasti.

Cogna-

Cognatum Tibi est Illustrissimæ Domui Tuæ
Capitolium,
Quod Maiorum Tuorum Virtutibus impletum,
Tuorum viuus meritorum adjectu cumulasti.
Nec vanè affictam Illustrissimæ Domui appellationem puta.
Si Capitolium ab inuento humano capite, dum templi fundamenta ponerentur sortitur nomen;
Cognominem illi Illustrissimam Domum fatebitur,
Qui in Gentilis APRI CAPITE, a Rege Hispaniæ,
Aragoniæ, Portugalliæ, & Castiliæ
In Insigne, ac soliorum ornamentum assumpto
Illustrissimam Donhoffiam Domum
Fundatam cognoscit.
Sacrum Pantheon est,
In quo plures Virtutum ac Heroicorum facinorum Ideæ,
Quam facinorosorum Numinum in Romano Capitolio Idola.
Hic Tibi perennem fama decreuit honorem,
Vbi ad inuidiam Capitolini templi, Imaginibus, ac operibus magnificis exornati,
Inuictæ Fortitudinis, & Victoriæ opera, trophæa, & exempla non ficta, aut picta, sed facta collocasti.
Institutos solennes Ludos, obseruatum Iouis Capitolium, decretos
Superant Tuæ in Martis, an Mortis Ludo Victoriæ,
Quâ insolentibus ac insultantibus illudens hostibus,
Ad æuiternam Tuam Tuæq; Domui gloriam prolusisti.
Vix vnquam Mors, & Mars, sine luctibus,
Hic cum triumpho,
Qui Victrici, triumphaliq; Pæane resonans,
In Illustrissima Domo
Nec conducit Præficas, nec admittit.
Securus gloriæ
Immortalitatem in tuto collocans
Non habet periculum quod fortuna reuoluat in Caput,
Quod hostis abstulit,
Qui coaceruans Capita, acephalum sine consilijs credidit exercitum,
Verùm tanti Herois relicta Victoriarum exempla,
Vincendi superauere consilia.
Ergo
In hoc Capitolio non Ioui, aut Marti, Bellonæq;,
Sed Exercituum Domino sacra persolue,
Viues hîc in gloria,
Quem Medæâ melior, veriùs quàm Æsones, thaumaturga virtute,
Mortuum, vt æternum viuat
Suscitabit Historia.

 Virtus

VIrtus augusta Gloriæ Mater, quæ Illustrissimam Donhoffiam Domum, vtpote amplissimum Capitolium, trophæis impleuit, tam pulchram sobolem æternùm victuram in Illustrissimis Nepotibus per ætatum lapsus transmittit. Neq; enim vllum tam proiectæ in ignauiam mentis, partæ tantummodo à Maioribus famæ incumbentem successorem habet, quem non

Fax mentis honestæ

Gloria

non tantùm ad conseruandam, verùm illustrioribus virtutum facinoribus augendam recte factorum æstimationem non vrgeat. Amplissimum illi Hispaniæ, Aragoniæ, Portugalliæ, Castiliæq; Regna concessere campum, quæ ad Franconiæ, quoq; occupandas Ducales Mitras sese exonerans, per summa in Liuonia dignitatum subsellia, bellicæque fortitudinis merita, ad Serenissimi Poloniæ Regis SIGISMVNDI AVGVSTI fauores, ac intimos amores ascendit. Suspiciebat, Donhoffiana merita æquis Priuilegijs Legibusq; cum Lithuania sibi contermina, munita Liuonia, in sui per illorum studia, Zelumq;, ad Christianæ Fidei lucem, è tenebris paganismi reducta, quam licet infensis armis premerent, arctarentq; Suecorum exercitus, virtuti Donhoffiæ, gloriæq; metas definire non potuerunt, quæ amplitudine sua Regna, & Prouincias impleuit. Excepit illam varijs Virtutum trophæis illustrem in gremium Polonia, venerataq; in Donhoffijs constantiam, quâ, etiam relictis in Liuonia amplissimis possessionibus, fortunisq;, iniquis vsurpatoribus Prouinciæ adhærere prohibebantur, liberalissimis Diplomatibus ornauit, vt cùm solis in Polonia, Lithuania, Prussiaq; Indigenis ad capessendos dignitatum, Honorumq; Fasces est facultas, DONHOFFIÆ Virtutis merito id concessum à Republica, ac Serenissimis Poloniæ Regibus, vt quâ latè suis Polonia, Lithuania, Prussiaq; finibus protéditur, Donhoffiæ Virtuti capessendis, per indultas Libertates, Priuilegia, ac Prærogatiuas, Dignitatibus, ac Honoribus theatrum pateret. Æquis virtutum passibus in persequenda Heroicis Virtutibus gloria, Maiores consectantur Illustrissimi Successores, quotquot à Serenissimo Poloniæ Rege SIGISMVNDO III. ad nunc felicissimè regnantem Orthodoxum, Turcarum Victorem, Terrorem Orientis Serenissimum Poloniæ Regem IOANNEM III. descendunt. Cumulârunt huius Gloriæ ornamenta, cum Illustrissimis, & principibus in Prussia, Lithuania, Poloniaq; Familijs, cognationes, per Matri-

monia-

monialia fœdera contractæ in Illustrisimo STANISLAO Donhoff Vielunensi & Radomsciensi Præfecto, qui cum Illustrisima ANNA Ducissa Radiuilia, ALEXANDRI Ducis Radiuilij Mareschalci M. D. L. Filia, ad Donhoffiæ Domûs splendorem Ducales Mitras, Regales, Aquilas, æternæq; gloriæ per orbem decantandæ Tubas induxit. Adauxit Illustrisimæ Domûs Decora Illustrisimus ERNESTVS Donhoff Castellanus Vilnensis Exercitûs Germanici in Polonia Generalis, in Illustrisima Consorte ZOFIA, ex Illustrisima Ducissa Czartoryska genita, vltima Olesniciorum Familiæ Herede, Eminentisimi ZBIGNEI Olesnicki S. R. E. Cardinalis, Cœnobij Nostri in Pinczow Fundatoris Nepte, cum qua æternam spirantes gloriæ famam, Gentiles ROSAS, Ducalis inuexit EQVES. Adjecit ad pleniorem Domus Donhoffiæ Gloriam Honorum accesiones Illustrisimus, ac Reuerendisimus ALEXANDER Donhoff Abbas Andreouiensis, in quo regiam Donhoffiorum Serenisimus Poloniæ Rex SIGISMVNDVS III. veneratus indolem, & sanguinem, leuando è sacro Baptismatis latice, Regias, quibus Polonum Orbem sustentabat, subiecit manus, tanquam ad consummandæ Donhoffianæ gloriæ augem id vnum desiderari videretur, vt Regum, Principumque Sanguis, qui in solijs sub Regum Coronis, Principumq; Ducalibus Mitris natus, adoleuerat, in Heredibus dignus fuerit in Regum gremijs, manibus, & amoribus reclinari. Intendit gloriam Honoribus aut contemptis, aut assumptis. Oblatam ab INNOCENTIO P. M. *Clerocatûs Cameræ* dignitatem; decretas Episcopatûs Kamenecensis, & Luceoriensis Infulas, & Regni Secretariatum, heroica recusauit humilitate. Legatione à Serenisimo Rege CASIMIRO, ad FERDINANDVM III. Romanorum Imperatorem defunctus, summam apud exteros prudentiæ laudem promeritus, Fundationibus varijs, ac in Religiosos, egenosq; profusâ liberalitate, æternam, nec temporum, inuidiæq; iniurijs obnoxiam solers immortalitatis Candidatus, gloriam aucupabat. Ità non tantùm in Secularis dignitatis, Senatu, sed in Ecclesiasticæ eminentiæ subsellio, ad promouendam gloriam Illustrisimæ Donhoffiæ Domûs studia adlaborant. Explicasti hanc ob orbis Poloni oculos emeritæ Virtutis gloriam, Illustrisime ac Reuerendisime GEORGI ALBRACHTE Donhoff, Abbas Vitouiensis, Canonice Cracouiensis, Præposite Petricouiensis, in vtraq; Republica; ad cuius emolumenta, ac ornamenta vt Te rectè formaret eruditio, post nauatam

 disci-

disciplinis mitioribus in Collegio Rauensi Soc. IESV, operam, in Vrbe mundi Principe Roma consumato Cursûs Theologici summa cum laude studio, acerrimi, ac limatissimi ingenij cui nihil in arcanis Theologiæ arduum fuit, nihil imperuium dotibus ostendisti, Illustrissimam Donhoffiam Domum, & ex Martis, & Scientiarum, campo lectorum trophæorum, capacem ac laurearum. Publico Ecclesiæ Patriæq; bono satis melioribus decretum Te Illustrium Virorum ad Sacerdotij dignitatem initiarunt obsequia. Amauit in Te animum Ecclesiæ deditissimum Illustrissimus ac Reuerendissimus FLORIANVS CASIMIRVS Dux in Klewan Czartoryski, tunc Episcopus Vladislauiensis, post Regni Primas, Primusq; Princeps, & Minoribus initiauit Ordinibus; gratulabatur Ecclesiæ profuturam Tuam indolem Illustrissimus ac Reuerendissimus ANDREAS Olszowski Episcopus Culmensis, post Regni Primas primusq; Princeps, qui Te Subdiaconos inter adoptauit; Suspiciebat maturam, curarumq; pro Ecclesiæ bono, grauium capacem industriam, Illustrissimus ac Reuerendissimus CHRISTOPHORVS Zegocki Episcopus Chełmensis, qui Diaconatum contulit; Coluit in Te Virtutes absolutas, quas Ecclesiasticum statum ornaturas exemplis illustrioribus, præuidit, Illustrissimus, ac Reuerendissimus STEPHANVS Wierzbowski Episcopus Posnaniensis, qui Te ad Sacerdotium Regale Sacro perunxit ceromate. Illustrasti Serenissimi Poloniæ Regis MICHAELIS I. eximijs virtutibus Aulam, vbi temperatissimis moribus, modestiæ, ac affabilitatis gratiâ, ad Tui obseruantiam coëgisti; vtque formandis, & informandis virtutibus Clerus Posnaniensis haberet, Te veluti Regulam, normamq; vitæ Ecclesiasticæ, in sublimiori collocauit subsellio Wierzbouius, Canonicum Posnaniensem, mox & Custodem illius Cathedræ creando. Prælatum Te non putabas, nisi magnis passibus, & exemplis, virtutum, omnibus anteires, & in iuuentute, senile cor gerens, & animum, ea proponeres Ecclesiasticæ perfectionis insignia, quæ & veteranos in dignitatis, & virtutis fastigio sublimatos, ad imitationem prouocarent. Quid inde mirum, quòd Te Illustrissimus ac Reuerendissimus ANDREAS Olszowski, à Serenissimo Orthodoxo Poloniæ Rege IOANNE III. Archiepiscopalibus Infulis admotus, Aulæ suæ, laterisq; socium, dulcissimum conuersationis solatium, & exemplum expetebat? Adhæsisti lateri Pontificis, qui modestiam ac Temperantiam, quam in Te coluit, non erubuit imitari. Laudauit coram Serenissimis Maiestatibus, Virisq;

risq; Principibus maturam prudentiam, ac judicium ad grauiora discernenda, decernendaq; negotia sublime; commendauit rerum experientiam, Legumq; scientiam, summâ continuaq; librorum, Iurium Ecclesiasticorum, ac Historiarum lectione, ac euolutione comparatam, admirabatur ingentes animos, ad audenda quæque, aggrediendaq; pro Ecclesia Patriaq; ardua momenta. Probauit in frequentioribus Concionibus non nudam, verborumq; phaleris tantùm speciosam, sed honoris Diuini, proximorumq; salutis, animatam Zelo facundiam; tantas dotes, Virtutesque, vt in Te coronarent Serenissimi Regis IOANNIS III. affectus, Abbatiæ Vitouiensis infulam contulerunt. Expetebant Principalis in Polonia Cathedræ Cracouiensis Vota, Tuam ad Cracouiensem Canonicatum institutionem; quapropter Ecclesiæ, communisq; boni prouidus Illustrissimus ac Reuerendissimus ANDREAS Trzebicki Episcopus Cracouiensis, Dux Seueriæ, Te in Collegium Canonicorum Cathedralis Cracouiensis Ecclesiæ cooptauit, vt illis ad imitationem Virtutum exemplis Princeps non priuaretur Cathedra, quibus inferiora aliarum dignitatum subsellia decorasti. Rependisti Illustrissimo Principi honoris collati gratiam, cùm è suggestu amplissimas illius Pontificales Virtutes, & magna erga Ecclesiam, Patriamq; merita, pari tanti Principis honoribus, eloquentiæ apparatu, sacratior Poloniæ Demosthenes, in Funebralis pompæ frequentia dilaudasti. Gallicum credebant è cineribus expergefactum Herculem, cùm veluti torquibus vincti, toto vultu, ac animo à Te pendebant. Iterum, atq; iterum, tum ex Posnaniensi, tum ex Cracouiensi Capitulo, ad Regni Tribunal Deputatus Iudex, quâ laude, quâ æquitatis lance, grauiora causarum momenta ponderabas, ipsa negotiorum eò deuolutorum, mille, & mille difficultatibus intricata moles, Tuo expedita judicio testatur. Audendis, agendisq; rebus arduis cùm perspectam habuisset magnanimitatem Tuã Serenissimus Poloniæ Rex Orthodoxus IOANNES III. ad promouenda Reipublicæ, Patriæq; negotia, ad terrestria Siradiæ Comitia bis Ablegatum misit. Ad Generalem Prussiæ Conuentum Margieburgum, expeditus, eâ dexteritate, maturitate, prudentia, Serenissimi Regis, Patriæq; voto, res ad fortunatos exitus deduxisti, quam rei, Regniq; necessitas exigebat. Discet, noscetque posteritas, illam Donhoffiæ Domûs gloriam, ad quam Te Virtutum Tuarum Comitia suffragijs promouent, in altioribus Honorum, ac Dignitatum subsellijs collocandum. Huc ad vberio-

rem gloriæ adoream protendit labores & studia sua Illustrissimus, ac Reuerendissimus IOANNES CASIMIRVS Donhoff, *Mogilensis* Abbas, in quo honorata Donhoffiana elucet prudentia, quòd illum ad Sanctissimum D. N. INNOCENTIVM XI. Legatum miserit Serenissimus Poloniæ Orthodoxus Rex IOANNES III. vt suo nomine cæsis ad Viennam, summâ Victoria Turcarum Castris, ereptum, in testimonium, quòd pro DEO pugnaret, & Ecclesia, triumphale Vexillum præsentaret.

Et ex Ossolinia Illustrissima Domo Donhoffianæ Gloriæ Templum exornant ASCIÆ, per Illustrissimum SIGISMVNDVM Donhoff Bydgostensem Sokalensem, Boleslauiensem, Boguslauiensem, Laiscensem Capitaneum, inductæ, dum sibi Illustrissimam TERESSIAM ANNAM Comitissam in Tenczyn Ossoliniam, Magni illius GEORGII Comitis in Tenczyn Ossolinij, quem, à Serenissimo Poloniæ Rege VLADISLAO, Ablegatum, vt Vassembergius in Floro Germanico testatur: *Anglia suspexit, Roma admirata est Venetiæ laudauerunt, Germania venerabatur,* Filiam sacro Matrimoniali fœdere copulauit. Huc coëunt Illustrissimi Genitoris illius ornamenta, & Gloriæ decora quæ viuunt, viuentq; in seræ posteritatis memoria. Fulget Ebeno argenta Altaris moles in Mariana Clari Montis Częstochouiensis Basilica, quam Ossolinia struxit, poliuitq; ASCIA. Pietatis, & Eruditionis Palæstra, Collegium Soc. IESV Bydgoscij erectum hæc Magni Cancellarij Regni ædificarunt Arma, his & Regia Klimuntouiensis Basilica suam debet originem. Magna hæc Armamenta gloriæ secum in Donhoffiam intulit Domum Illustrissima TERESSIA ANNA Comitissa in Tenczyn Ossolinia, ad cuius quoq; sublimiora pertinet ornamenta Mater Illustrissima ISABELLA Daniłouicia, Illustrissimæ, ac felicissimæ illius Lacænarum Matrum, TERESSIÆ Daniłouiciæ, Serenissimi Poloniæ Regis Orthodoxi IOANNIS III. Matris, Patruælis augusta Soror. Traxit ad Illustrissimæ ornamenta prosapiæ aliarum Familiarum claritudinem, Illustrissimi GASPARIS Donhoff Palatini Siradiensis, ex Illustrissima ALEXANDRA Koniecpolska progenita, Tua Illustrissime SIGISMVNDE Donhoff Bydgostensis, Sokalensis, Boleslauiensis, Boguslauiensis, Laiscensis Capitanee Germana Soror ANNA, Illustrissimo BOHVSLAO Lesczynski Thesaurario primùm, Vicecancellario deinde Regni in Matrimonium elocata, fecunda Illustrissimorum Virorum BOGVSLAI Lesczyn-

Lesczynski Abbatis in Czerwiensko, RAPHAELIS Lesczynski Regni Vexilliferi, & Magnarum Virtutum Heroinæ ALEXANDRÆ Grzymultouiæ, moderni Palatini Posnaniensis Consortis, jam visâ functæ Mater, fecitque tam splendidis iuncta, Magnisq; Familijs, vt frustra quisquam ultra de Donhoffiorum quærat Maioribus, qui se per cognationes Illustrissimis insinuando Domibus, Maximis æquauerunt. Viuit superstes Tuæ generosæ mentis spiritu illustrissima proles Tua, Illustrissimus FRANCISCVS BOGVSLAVS Donhoff Ensifer Lanciciensis, qui in Aula Serenissimi Regis Poloniæ CASIMIRI Regijs moribus est innutritus, & amoribus, quos vt obsequijs Serenissimo Regi rependeret, post Abdicationem Regni Comes illius in Gallias, Parisijs vsq; ad Principis mortem illibatæ fidelitatis, & gratitudinis dans exemplum, perdurauit. Atq; vt redux in Nepotibus in seram posteritatem Donhoffiam propaginem transfunderet, HEDVIGEM Lipska, Capitanei Rauensis, genitam ex Lanckoronia Filiam, primo Voto duxit; quâ Virtutibus vitaq; functâ, ad secundas assumpsit Nuptias EVPHROSINAM Miecielska, Capitanei Kolensis Filiam, vnius, Magnarum expectationum, heredis, Filij Nicolai Parens, vel in Filio Germani Fratris immaturo decedentis fato STANISLAI CASIMIRI, Illustrissimæ Domui facta dispendia compensaturus. Seruiuit ampliandæ Donhoffianæ Gloriæ Illustrissimus THEODORVS Donhoff Regni Succamerarius, cuius manibus non ita pridem Illustrissima Domus parentauit. Nec tamen totus decessisse creditur, qui in Filijs tum IOANNE CASIMIRO Donhoff Abbate Mogilensi, tum in FRANCISCO Donhoff Capitaneo Vislicensi perennat. Non otiosum se ille Maiorum gloriæ possessorem ostendit; ad cuius augmenta, cum Serenissimo Poloniæ Rege IOANNE III. in Castris ad Viennam contra effusam Orientis colluuiem strenuè decertauit. Accesserunt per fœdera Connubialia, ampliora Donhoffiæ Domûs Ornamenta, cùm eiusdem Capitanei Vislicensis Sorores, vna Illustrissimo Lubomirscio Regni Mareschalco; altera Illustrissimo Katski Castellano Leopoliensi, in Matrimonium sunt elocatæ. Nec Tuam in hac Domo Illustrissima obliterabit memoriam edax tempus, aut obliuio Illustrissimè CHRISTOPHORE Donhoff Castellane Vitepscensis, qui rectè factorum gloriam adijcis; nec Tua ruinam sepulchralem laus passa est Illustrissime IOANNES Donhoff Capitanee Starogardens, qui vt post fata superstes

stes

ſtes viueres, vitam meliorem in virtutum meritis quæſiui-ſti. Latere non poſſunt Polonum Orbem, vicinasq; Prouincias, quæ in gremio Clari Montis explicantur Donhoffiæ gloriæ Decora, in ampliſsimo regijs ſumptibus erecto ex Marmore ſacello, quod Magnificentia ſua toti Claromontanæ Baſilicæ maieſtatem auget. Hîc Donhoffiæ Liberalitatis, & animi erga Sacra, propenſiſsimi patet amphitheatrum, in quo ad DEI, Diuorumq; cultum ampliandum, ad animarum in pœnalibus clauſtris detentarum ſuffragia, ad ornatum ſolennem Baſilicæ Marianæ, auro argentoq; intertexta, quæ ſæpius attonitos, aliarum nationum Principes, Donhoffianam in ſacrorum cultum profuſam liberalitatem admirantes, tenebant, aulæa, magnanimitatem ac Religionem teſtantur. Ex eiusdem animi, loco Sacro dedictiſsimi, liberalitate, fulminatricibus æneis machinis, ſeu tormentis, aucta Mariana Clari Montis Armamentaria, palam oſtendunt Donhoffiam Domum Illuſtriſsimam tum ad Ornamentum, tum ad munimentum Claromontanæ Marianæ Arcis adlaboraſſe.

Reuocas ad Tui memoriam, honoremq; vectigalem pennam Illuſtriſsime VLADISLAE Donhoff Palatine Pomeraniæ. Signaſti ſanguine arduis pactam certaminibus gloriam, quam antehac ex Maioribus acceptam Virtutibus cumulaſti. An non illuſtres ex familiarum cognationibus explicat memorias, gloriamq; reuelat Illuſtriſsimus Genitor Tuus GERHARDVS Donhoff Palatinus Pomeraniæ? Inuexit Illuſtriſsimæ Donhoffianæ Domui OPALENIAM plenam dignitatum faſcibus, Honorum Infulis, meritorum prouentibus ONERARIAM cum Illuſtriſsima Opalenia conſorte, Illuſtriſsimorum, Palatini Breſtenſis, Epiſcopi Culmenſis, & Palatini Lancicienſis, Patris germanam Sororem, ex qua Filias, CONSTANTIAM Illuſtriſsimo Palatino Culmenſi, poſt Illuſtriſsimo IGNATIO Bakowski Palatino Marieburgenſi nuptam, & CÆCILIAM, Illuſtriſsimo Comiti VAIER, Palatino Margeburgenſi elocatam, ſuſcepit. Et Ducales Ducum Bregenſium Mitræ ad ornamenta cumulantur, in SIBILLA, Filia GEORGII FRIDERICI Ducis Bregenſis, cuius Mater, Illuſtriſsimi IOACHIMI Ducis Brandeburgenſis in Pruſsia, Filia, recenſetur. Ad ſummas olim in Poloniæ Regno poteſtates ſuam referunt Duces Bregenſes originem, qui lineâ rectâ à PIASTO Primo Poloniæ Principe, ex quo tot Sereniſsimi Reges Poloniæ, vſq; ad CASIMIRVM numerantur, deſcendunt ſuum gloriæ, honoriſq; transfert

patrimo-

patrimonium & illa Inclytiſsima, ac Sanctiſsima Piaſtis, Briegenſis, & Legnicenſis Duciſſa HEDVIGIS Princeps Poloniæ. Ab his Sanctorum, Regum Principumque cunabulis Diuinum Numen, Fortunaq; dederunt Matrem Illuſtriſsimo VLADISLAO Donhoff Palatino Pomeraniæ, qui per Duces Principesq; ad ſe deuolutam gloriæ hereditatem, ſuæ Virtutis prouentibus cumulauit. Quæ ab Illuſtriſsimis Parentibus accepit decora, auxit ſplendidiſsimis Matrimonij fœderibus, in vitæ Conſortium aſſumptâ CONSTANTIA Słuſzczanka, Illuſtriſsimi BOGVSLAI Słuzka Theſaurarij M. D. L. Filia, Illuſtriſsimi IOSEPHI Słuzka Mareſchalci Curiæ M. D. L. & Illuſtriſſimi DOMINICI Słuzka Capitanei Rzeczycenſis Sorore, cuius Illuſtriſsima Parens ANNA Potocka, primùm Kazanouio in Matrimonium elocata, Illuſtriſsimi STANISLAI in Iabłonow Iabłonowski Terrarum Ruſsiæ Palatini, Generalis Exercituum Regni Ducis, Illuſtriſsimam Conſortem MARIAM ANNAM genuit; poſt ad ſecundas ab Illuſtriſsimo Theſaurario M. D. L. Nuptias expetita, parem Illuſtriſsimæ Donhoffiæ Domui Heroinam edidit, generis claritudinem, quam à MARIA Mohilanka Valachiæ Duciſsa, Illuſtriſsimis Ducibus Viſniowiecijs, ac Radiuilijs per ſanguinis colligationem fœderata deriuat, in Filiam, vt Honoris vberrimum patrimonium tranſferendo. Reflectit ad illam ſplendorem proſapiæ & Illuſtriſsimus Palatinus Kijouiæ Stanisławſcius, qui Illuſtriſsimam Heroinã ANNAM Potocka tertio voto ſibi copulans, ornamenta in plenam Honoribus Domum inferens, maiorem Virtutis, & Gloriæ cognatis ſibi Familijs æſtimationem comparauit. Tot inter Illuſtriſsimarum Familiarum, quæ Te circumſtant, ornamenta, illuſtrior ac ornatior effulges, in pleno gloriæ meridie, quem Tibi peperit Oriens Illuſtriſsime VLADISLAE Donhoff Palatine Pomeraniæ. Non eges fumoſis Maiorum Imaginibus, ad oſtentationem Gloriæ, quæ cum ad mundi lucet oculum, facilè vmbras patitur, & tenebris mortalitatis inuoluta interit. At Te Heros Illuſtriſsime, ac Inuictiſsime, VLADISLAE Donhoff Palatine Pomeraniæ, cum Immortalitatis, beatæ gremium excipit, & Solium, fruere æternis Fortitudinis Tuæ muneribus, & virtutum fructibus; non Te ſepulchralis ruina, lapiſque premit, quem generis celſitudo, ad æternæ felicitatis faſtigium, nulli obnoxium inclementi fato, ſublimauit. Viue vitam, quæ nihil debet tempori, quam vitæ ſanguiniſque diſpendio comparâſti. Cum ergo linguis & animis, in

 his pa-

his parentalibus obſequijs, vniuerſi Tibi æternum VIVAT imprecantur, mandamus, & Famæ æternùm victura per orbem ferenda, Illuſtriſsimæ Donhoffiæ Domui debita, deditaque.

SYNTHEMATA.

Audi, & Aude Fama, Soror Victoriæ,
Donhoffiæ Ancilla Gloriæ
Obſequium exhibe, & Officium.
Triumphales Coronas aſſume, non lugubres virtas,
Nam hic actus ferales non admittit Cupreſſos,
Qui palmis ſtipatur, & Laureis.
Vt poſteritatis implendo Liuori Solentium indicas,
Buccinas emeritæ Victoriæ laudibus, & tubas imple.
Ne diſcrepes,
Ad Virtutum, Morum, & Honorum, harmoniam attende
Illuſtriſsimi & Excellentiſsimi Domini
D. VLADISLAI DONHOFF
Palatini Pomeraniæ,
Inclytiſsimi Herois, & Inuictiſsimi
Cui Vienenſes Cannæ cum dediſſent Victoriam,
Strigonienſes Victoriæ præmium æternos conceſſere triumphos
Hìc cecidit robuſtiſsimus Anteus,
Sed à lapſu terræq; attactu fortior
Meliore ſui parte adeo aſſurrexit ſublimis, vt ad cœlum pertigerit.
Ignauo plebis ingenio ſuus ſufficit angulus:
Cum Heroicæ Virtuti vix orbis, cœlum petit.
Alas tibi addit & talaria Virtus,
Cuius ferendo per orbem gloriam
Triumphalibus Victoriæ animata plauſibus,
Prohibe Leſſum, & Nænias.
Themata habes Laudum, & Synthemata
Eadem Illuſtriſſimo Heroi
Quæ in Martis campo, & in Mortis acie fuerunt.
In Syllæ, Brutiq, caſtris militares fuerunt teſſeræ, APOLLO;
In Cyri IVPITER BELLI SOCIVS & DVX,
Quaſi Apollini Iouiq; pugnaſſent,
Hic Illuſtriſsimæ Domui cognatum ſynthema ſonat

PRO DEO!

In Cæ-

In Cæſaris exercitu VENVS GENITRIX inuocabatur auxilium datura in acie, & conſilium, quæ Æneæ ſuo arma miniſtrauit, hîc melior Mater Chriſtianorum aſſeritur, & aſſumitur.

PRO FIDE!

Neroni inter armatorum cateruas, & pugnantium, OPTIMA MATER memorabatur,
Vt quæ in vitam fudit, aut Dea vitam ſeruauit,
Soſpitatem præſtaret & in acie,
Hîc Chriſtianorum Optima Mater, pro qua ſumebantur arma in teſſeram aſſumpta ſonabat:

PRO ECCLESIA!

Pompeius Magnus HERCVLEM INVICTVM Adſtitem, & Adiutorem,
Cuius honoris causâ cùm aſſumpſiſſet Nomen, & Virtutem in Martio campo optabat,
Hîc
Pro Sarmatiæ Hercule, bono totius Orbis Chriſtiani nato,
Sereniſsimo Poloniæ Orthodoxo Rege IOANNE III.
Honoris, & Securitatis causâ ſtipando, ac tuendo
Donhoffiæ cohortis, contra Turcarum caſtra pugnantis, perſonabat Teſſera:

PRO PRINCIPE!

Pompeij Iuuenis Militaribus copijs in teſſeram data PIETAS,
Virtutem, Religionem, & Pietatem à caſtris excludi non debere docuit;
Hîc
Religini auctorata cum Illuſtriſsimo Duce, proprijs impendijs educta, & Religioni conſecrata phalanx,
Et inter horrida arma Pietatem, Virtutemq; colens
Religioni propugnandæ votum adijcit:

PRO RELIGIONE!

Inter Antonij arma domorum Præſes inuocabatur LAR DEVS,
Qui Domos patrias ſeruaret ab hoſtibus,
Et pro Domibus pugnantes adiuuaret;
Hîc
Amantiſsimus Patriæ Ciuis veluti ſi Patrias propugnaret res, & Honores animat bellatores ſynthemate.

PRO PATRIA!

Demetrius Poliorcetes IOVEM, & VICTORIAM
Pro Teſſera caſtris dedit,

 Quaſi

Quaſi pro Iouis honore exoptaret Victoriam, & inuocaret;
Hîc
Intaminata Fides, & Religio culta
Cum Templa, & Aras habeat,
Ad illarum defenſionem animat:

PRO ARIS!

Pertinax, ne torpore ignauiæ, caderet animo, & corpore exercitus,
Animam, & Spiritum pugnaturis ingerebat: MILITEMVS;
Hic
Pro alienis excubando fortunis, & focis,
Et ſuis infeſtos profligando fortunis hoſtes,
Incitamenta militandi miniſtrantur

PRO FOCIS!

Seuerus Septimius, inſinuata hâc teſsera LABOREMVS,
A ſterili, quo tempus, & animi, corporisq; vigor abſumitur.
deterrebat otio;
Hîc,
Cùm Soror eſt Laboris gloria, vt ſpinæ roſa,
Ad Bellici Laboris præmium, & Honorem,
Apud Superos victurum, & poſteros
Vrgentur:

PRO GLORIA!

D. Cæſar FELICITATEM, quandoq; & VICTORIAM,
Dubiam belli aleam, ac ſtatum ancipitem,
Per arcanam tantorum Nominum, & Numinũ in caſtris inuocationem,
Ad felices & victorioſos ſucceſſus,
inclinabat;
Hîc
In acri contra orientis Titanas prælio,
Illam felicitatem, quæ æterna eſt, ſpectando,
Cùm cætera caduca, & infelicia ſint, quæ ad æternitatem
Virtus non exonerat,
Feliciſsimas Victorias æternitati conſecrando,
Hoc animo voluebat, volebantq; ſynthema:

PRO ÆTERNITATE!

Hæc foue, & faue Fama!
Illuſtriſsimus Heros, & feliciſsimus,
VLADISLAVS DONHOFF
Qui iam Deo, in Deo viuit,
Suos Tibi vt Viuas infudit Spiritus!

Tibi pennam in Tubam dabo,
Quæ in legentium oculis, quàm audientium auribus
Donhoffiam gloriam perenniùs victuram promouebit.
At Tu Illustrissime

VLADISLAE DONHOFF

Palatine Pomeraniæ,
Qui post inductam Ottomanicæ Lunæ caliginem,
Ex mortis vmbra, in lucem æternam emersisti,
Et in Claromontanæ Claritudinis meridie
Mortalitatis deponens exuuias,

Filium Lucis

Te demonstras,
Post horridæ mortis noctem
Æternitatis beatæ felix Diem viue,
Quem Tibi
Serenissimarum Poloniæ Maiestatum amores; Illustrissimorum ac Reuerendissimorum Principum, Archiepiscoporum, aliorum Pontificum, Prælatorumq; suffragia; Illustrissimorum Principum, Senatorum, Belli Imperatorum, Ducum, & Exercituum fauores; Coniugales Illustrissimæ Consortis ANNÆ Słuzczanka Palatinæ Pomeraniæ affectus; Illustrissimæ totius DONHOFFIÆ Domûs Heredum, ac Illustrissimarum cognationum vinculis colligatarum studia Familiarum; Omnium Ordinum, Amicorum, ac subditorum Vota; exoptant. Demum & nos quotquot parentalibus assistimus honoribus; idem omnes imprecamur,
Ex hoc Monte
Olim Tecum in Vallem Iosaphat
Descensuri.

BIBLIOTH. UNIV.
JAGELLONICAE

Biblioteka Jagiellońska
stdr0018766